

24.5.2011

ESITYS POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITON HYVINVOINTIRYHMÄLLE MAAKUNNALLISEN SOTE-ALAN OSAAMISVERKOSTON PERUSTAMISESTA

Esitys

Esitämme, että Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysalan osaamisverkosto toimisi Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton hyvinvointiryhmän alaisena verkostona. Osaamisverkoston tehtävät on määritelty Pohjois-Karjalan hyvinvointiohjelman 2015 toteuttamissuunnitelmassa 2010-2011. Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto toimii osaamisverkoston koollekutsujana. Verkosto sopii itse toimintatavoistaan sekä tarkentaa tavoitteitaan ja tehtäviään Pohjois-Karjalan hyvinvointiohjelman 2015 toteuttamissuunnitelman 2010-2011 asettamissa rajoissa.

Perustelut

1. Maakunnan sosiaali- ja terveysalaan liittyvää määrällistä ennakkointitietoa (mm. tarvittavasta henkilöstöressurssista) tuotetaan paljon. Tämän lisäksi tarvitaan laadullista ennakkointitietoa tulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta – mitä osaamista sote-alalla tarvitaan tulevaisuudessa, jotta laadukkaat sote-palvelut voidaan turvata. Osaamisverkosto voi tuottaa tätä laadullista ennakkointitietoa maakuntaan.
2. Pohjois-Karjalassa on lukuisia sote-alan kehittämistyötä tekeviä työryhmiä ja verkostoja, joissa käsitellään tarvittavaa osaamista tietystä näkökulmasta (päihdetyö, mielenterveys-työ, sosiaalityö, terveydenhuolto, koulutus, lastensuojelu, johtaminen, vanhustyö, yritys- ja elinkeinoelämä jne.). eOSMO-hankkeessa toteutetun kyselyn mukaan tarvitaan osaamisverkosto kokoamaan nämä eri näkemykset. Tämä mahdollistaisi monitoimisuuden ja -ammattillisuuden vielä paremman toteutumisen.
3. Osaamisverkosto tuottaa edellä kuvattuja tietoja hyvinvointiryhmän toiminnan tueksi.
4. Osaamisverkoston toiminta tukee Pohjois-Karjalan hyvinvointiohjelman 2015 täytäntöönpanoa.
5. Sote-alalla on voimassa täydennyskoulutusvelvoite, ja toimijat toteuttavat jossain määrin osaamisen hallintaa mm. koulutustarvekyselyiden muodossa. Maakunnan ja organisaatioiden tavoitteiden toteutumista tukeva osaamisen hallinta on kuitenkin verrattaen uusi näkökulma. eOSMO-hankkeessa toteutetun kyselyn mukaan osaamisverkostoa tarvitaan osaamisen hallinnan kokonaisuuden kehittämisen tueksi.
6. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan osaamisen hallinta tulee nostaa talouden ja toiminnan johtamisen rinnalle (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2010:34). Osaamisen hallinta mahdollistaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen.

Tavoitteet

1. Maakunnan sosiaali- ja terveysalan ydinosaamisten määrittelemine ja tulevaisuuden osaamistarpeiden koordinointi.
2. Osaamisen kehittämisen maakunnallisena asiantuntijafoorumina toimiminen sekä yhteydenpito sote-alan verkostoihin ja työryhmiin. Osaamisverkosto kokoaa muiden sote-alan työryhmien ja verkostojen näkemykset osaamisen kehittämisestä. Näin verkosto tuot-

taa laaja-alaisen näkemyksen, kuinka maakunnan sote-alaa tulisi kehittää osaamisen hallinnan näkökulmasta.

3. Maakunnan sote-alan toimijoiden kehittämiskumppani. Osaamisverkosto tukee sote-alan kehittämistä määrittelemällä tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista ja kokoamalla sote-alan henkilöstörakenteen muutokseen liittyvää tietoa. Lisäksi osaamisverkosto tuottaa tietoa ja kokoaa kokemuksia, kuinka osaamisen hallinta ja johtaminen tukee sote-alan kehittämistä. Osaamisverkosto jakaa avoimesti tietoaan sote-alan toimijoille (toteuttajat ja rahoittajat).
4. Tukea hyvinvointiryhmän toimintaa tuottamalla laadullista ennakoitietoa ja jakaen tietoa osaamisen hallinnan mahdollisuuksista hyvinvointialan kehittämisessä.
5. Tukee sote-alan toimijoita kokonaisvaltaisen osaamisen hallinnan kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Vastuut ja jäsenet

Osaamisverkosto voi itsenäisesti kutsua jäseneksi ja kokouksiinsa myös muita tahoja tarpeen sitä vaatiessa. Osaamisverkosto tekee kiinteää yhteistyötä maakunnan muiden hyvinvointialan verkostojen kanssa. Osaamisyhteisö toimii avoimena verkostona.

Osaamisyhteisö

- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Marjut Arola
- Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, Elina Pajula (varalla Mirja Huuskonen, Pohjois-Karjalan sydämpiiri)
- Joensuun kaupunki, Sari Lempiäinen (varalla Lea Kilpeläinen/Marja Eronen)
- Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymä, Tiina Kauhanen
- Liikelaitos HELLI, Airi Turunen
- Nurmeksen ja Valtimon terveydenhuollon kuntayhtymä, Riitta-Liisa Peltola
- Joensuun seudun kehittämissyhtiö, Josek, Minna Koskimies
- Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Arja Jämsen
- Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu, Päivi Sihvo
- Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Aikuisopisto, Katja Väyrynen
- Itä-Suomen yliopisto, koulutus- ja kehittämisspalvelu Aducate, Arttu Puhakka

Koollekutsuja ja puheenjohtaja

- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (koollekutsuja)
- kiertävä puheenjohtajuus (puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja); ensimmäisenä toimintavuonna puheenjohtajana toimii Marjut Arola

Kustannukset

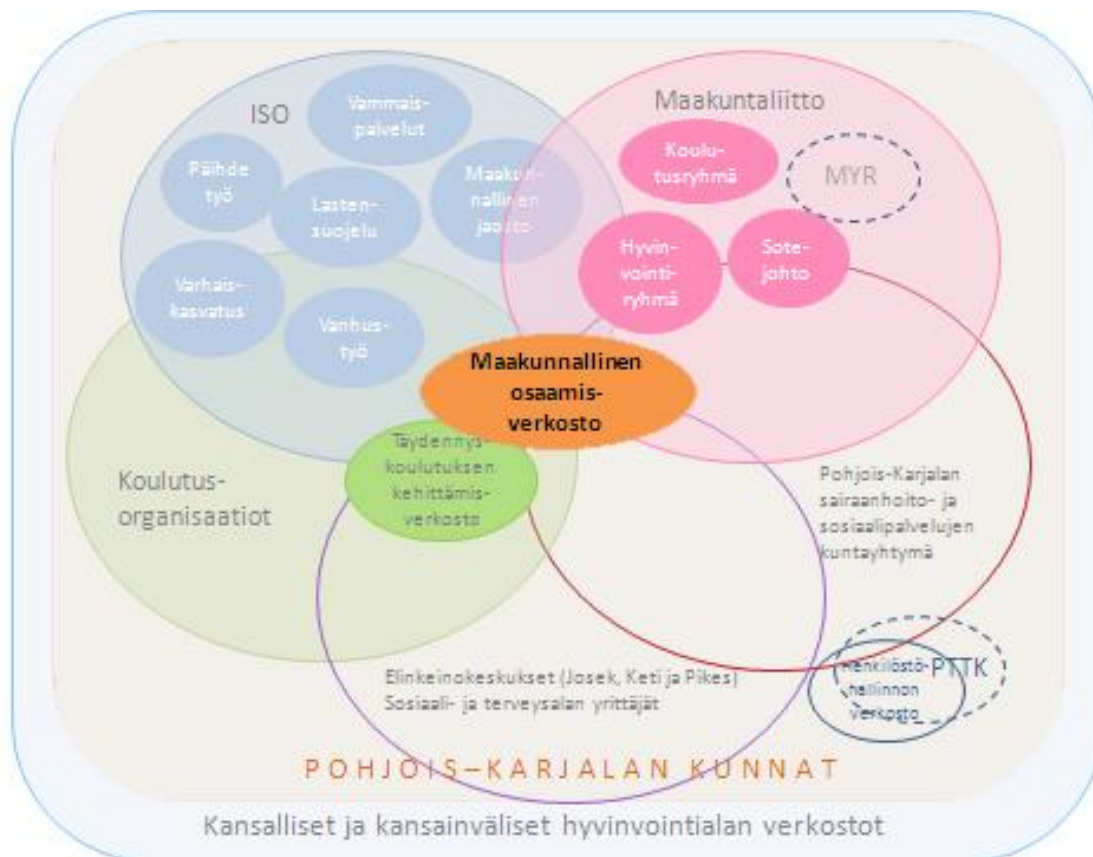
- kiertävä kokouspaikka - tila- ja kahvituskustannukset jakaantuvat verkostoon osallistujien kesken
- Internet-sivujen palvelinmaksu
- tiedon levittäminen omassa organisaatiossa ja omissa verkostoissa

Osaamisverkoston toiminnan periaatteita

- Avoimuus ja läpinäkyvyys
- Tavoitteellisuus
- Hyödynnettävyys ja vaikuttavuus - käytännön haasteita käsittelevä
- Oppimisyhteisönä toimiminen
- Innovatiivinen ja uutta hakeva
- Vastuun jakaminen ja tasavertaisuus
- Säännölliset tapaamiset toimintasuunnitelman mukaisesti
- Osallistumista tukevat tiedotus- ja toimintamenetelmät

Kuvio osaamisverkoston toiminnasta

Osaamisverkosto toimii kiinteässä yhteistyössä muiden verkostojen sekä kuntien kanssa.

Osaamisverkoston tavoitteet, tulokset ja toiminta

Tavoite	Tulos	Toiminta	Aikataulu
<p><i>Maakunnan sosiaali- ja terveysalan ydinosaamisten määrittely ja tulevaisuuden osaamistarpeiden koordinointi.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maakunnalliset sote-alan ydinosaamiset on määritetty. • Tulevaisuuden osaamistarpeisiin on vastattu. Sote-alan toimijat resurssivat toimintaansa ja osaamisen kehittämistä tulevaisuudessa tarvittavan osaamisen mukaisesti. • Tutkintoon johtavan koulutuksen sekä täydennyskoulutuksen sisällöt vastaavat sote-alalla tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista. • Asiakkaat/potilaat saavat tarvitsemiaan sote-palveluita. • Maakunnan vetovoimaisuus lisääntyy ammattitaitoisen työvoiman saamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eri toimijoilta kerätään tietoa tulevaisuuden osaamistarpeista sekä työvoiman poistumisesta ja tarvittavista palveluista (tilastotietoa). Erilaisia osallistavia innovointimenetelmiä hyödynnetään ydinosaamisten määrittelyä varten. Ydinosaamiset määritellään maakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti. • Sote-alan organisaatioille ja kunnille välitetään tietoa tulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta - sote-alan organisaatioissa ja kunnissa osaamista kehitetään tulevaisuuden osaamistarpeiden mukaisesti. Tuetaan, että osaamisen hallinta ja johtaminen nostetaan toiminnan ja talouden johtamisen rinnalle. Kunnat järjestävät tulevaisuuden tarpeen mukaisia palveluita asiakkailleen sekä huolehtivat, että henkilöstöllä on tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista. • Oppilaitoksille on välitetään tietoa tulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta, ja ko. osaaminen on huomioitu opetus- ja toteutus suunnitelmissa. • Osaamisverkosto tukee kuntia ja muita toimijoita osaamisen hallinnan toteuttamisessa, jotta kuntien henkilöstöllä olisi tulevaisuudessa tarvittava osaaminen. • Onnistutaan edellä mainituissa asioissa sekä seurataan hyvinvoinnin indikaattoreita. 	<ul style="list-style-type: none"> • syksy 2011 - kevät 2012 • jatkuva tiedottaminen • kevät 2012 • jatkuva

Tavoite	Tulos	Toiminta	Aikataulu
<p><i>Osaamisen kehittämisen maakunnallisena asiantuntijafoorumina toimiminen sekä yhteydenpitäminen sote-alan verkostoihin ja työryhmiin.</i></p> <p><i>Maakunnan sote-alan toimijoiden kehittämiskumppanina toimiminen.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sote-alan toimijat tietävät, että osaamisverkosto voi toimia heidän tukenaansa osaamisen hallinnan kehittämisessä. Sote-alan toimijoiden välinen yhteistyö lisääntyy. • Maakunnallisessa koulutusstrategiassa näkyy tulevaisuudessa tarvittava osaamisen sekä osaamisen kehittämisen painopisteet. • Osaamisverkoston tuotokset on jaettu sote-toimijoille. • Osaamisverkosto on saanut tunnustetun mandaatin toiminnalleen onnistuessaan maakunnallisen osaamisen hallinnan kehittämisessä. • Sote-alan toimijat ovat saaneet tietoa osaamisen hallinnan hyvistä käytänteistä ja kuinka osaamisen hallinta tukee organisaation tavoitteiden toteutumista. • Maakunnan strategiset tavoitteet ja tulevaisuudessa tarvittava osaaminen suuntaavat sote-alan toimijoiden kehittämishankkeita. Sote-alan toimijat kehittävät toimintaansa ja palveluitaan tulevaisuuden osaamistarpeiden mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Luodaan selkeä ja säännöllinen tiedotus ja yhteydenpitotapa ja -menetelmä muihin verkostoihin sekä verkostojen välille. • Seuraavaan maakunnalliseen koulutusstrategiaan sisällytetään osaamisverkoston tunnistamat ydinosaamiset. Tämä edellyttää tiivistä yhteydenpitoa koulutustyöryhmään, joka tekee esitykset aiheeseen. Osaamisverkosto ja koulutustyöryhmä tekee yhteistyötä asian edistämiseksi. Lisäksi POKATin toteuttamissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat tulevaisuuden osaamistarpeiden mukaisia. • Osaamisverkoston tuotoksista tiedotetaan Internet-sivuilla sekä verkoston jäsenien omissa organisaatioissa ja verkostoissa. • Määritellään osaamisverkoston tehtävät, toimintatapa ja rakenne. Osaamisverkostoa markkinoidaan omat verkostot, eOSMO-hankkeen päätösseminari, lehtijutut sekä muut kanavat. • Osaamisverkosto kehittää toimivan ja vaikuttavan tiedon levittämismenetelmät ja -tavat. Tiedottamisessa hyödynnetään olemassa olevia verkostoja ja työryhmiä, joihin osaamisverkoston jäsenet osallistuvat. Tiedottamisessa käytetään myös lehtijuttuja sekä Internet-sivuja. • Sote-alan kehittämistä rahoittaville toimijoille välitetään tietoa osaamisen hallinnan merkityksestä ja tulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta, jotta ko. osaaminen voitaisiin huomioida vielä paremmin sote-alan kehittämishankkeissa. 	<ul style="list-style-type: none"> • syksy 2011 • 2015-16 • vuosittain POKAT tostu • jatkuva • syksy 2011 • syksy 2011 • jatkuva • kevät 2012

Tavoite	Tulos	Toiminta	Aikataulu
<i>Tukea hyvinvointiryhmän toimintaa tuottamalla laadullista ennakkointitietoa ja jakaen tietoa osaamisen hallinnan mahdollisuuksista hyvinvointialan kehittämisessä.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointiryhmä hyödyntää osaamisverkoston tuottamaa ennakkointitietoa ja osaamisen hallintaa toiminnassaan. Hyvinvointiryhmän asettamat tavoitteet osaamisverkostolle on saavutettu. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointiryhmä asettaa osaamisverkoston tavoitteet. Osaamisverkosto toimii hyvinvointiryhmän asettamien tavoitteiden ja tehtävien mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> kevät 2011 jatkuva
<i>Tukee sote-alan toimijoita kokonaisvaltaisen osaamisen hallinnan kehittämisessä ja toteuttamisessa.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Sote-alan toimijat hyödyntävät monipuolisesti osaamisen hallintaa tavoitteidensa saavuttamiseksi sekä siten toimintansa ja talouden johtamisessa. Sote-alan toimijat jakavat osaamisen hallinnan ja johtamisen hyviä käytänteitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Sote-alan toimijoille on kerrottu osaamisen hallinnan kokonaisuudesta sekä kuinka osaamisen hallinta mahdollistaa strategisten tavoitteiden toteutumisen. Sote-alan toimijat kehittävät organisaatioihinsa osaamisen hallinnan toimintamallin, mitä osaamisverkosto tukee jakamalla osaamisen hallinnan hyviä käytänteitä. Osaamisverkosto ottaa vastaan hyviä käytäntöä sekä lisää ne Internet-sivuilla olevaan hyvien käytäntöjen tietopankkiin. 	<ul style="list-style-type: none"> jatkuva jatkuva